

Man gik derefter til dagsordenens punkt 2, nemlig:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring i færdselsloven.

Valgt blev: *Boye Hansen, Horn, Erhard Jakobsen, Aage Knudsen, Waldemar Laurson, Helge Nielsen, Axel Ivan Pedersen, P. A. Rasmussen, Else-Merete Ross, Helga Pedersen, Vagn Bro, Dalsgaard, Holmberg, Marie Antoinette von Lowzow, Edv. Jensen, Reedtz-Thott og Herluf Rasmussen.*

Derpå genoptoges forhandlingen om de under punkterne 5-8 på dagsordenen opførte sager.

(Foregående del af første behandling findes i tidenden sp. 3611).

Axel Sørensen: Jeg skal fremsætte nogle bemærkninger til forslag til lov om ændringer i statshusmandsloven. På det radikale venstres vegne kan jeg anbefale dette forslag. Det gælder også ændringen af lovens titel; det er som bekendt ikke etiketten, men indholdet, der har betydning, og denne lov vil, hvis lovforslaget vedtages, fremover få stor betydning.

De ændringer i statshusmandsloven, der særlig påkalder sig opmærksomhed, tager, som det allerede er nævnt, sigte på at give staten en udvidet forkøbsret til alle landbrug uden for byernes inder- og mellemzoner. En sådan udvidelse har og kan få aktuel interesse i de tilfælde, hvor kommunale interesser og aktivitet for at fremskaffe jord til almene offentlige formål for øjeblikket hindres ved visse landbrugsejendommers beliggenhed. De ikke så få tilfælde omkring vore købstæder viser, at der må ske en ændring på dette område.

Efter gældende lov indtræder statens forkøbsret til landbrugsejendomme først, når grundbeløbet udgør 56.000 kr. og derover. I denne forkøbsret ligger et jordpolitisk sigte, nemlig fremskaffelse af jord til oprettelse og supplerings af mindre landbrug, gartnerier og havelodder. Det foreliggende lovforslag går ud på at udvide grænsen for denne forkøbsret fra det 56.000 kr.s grund-

beløb ned til landbrugsarealer på 6.000 m², svarende til 1 td. land, og derover.

I den foreslåede § 7, som man kan betragte som formålsparagraffen, foreslås en stærk udvidelse af forkøbsretten, en udvidelse, som foruden at medvirke til fremskaffelse af jord til oprettelse og supplerings af mindre landbrug i landdistrikterne også kan bidrage til at skabe en hensigtsmæssig jordfordeling i en moderne og tidssvarende by- og egnsudvikling samt til at fremskaffe arealer til rekreative formål. Det radikale venstre anser forslaget om udvidelse af statens forkøbsret for at være af meget stor betydning, ikke alene hvad angår fremskaffelse af jord til byudvikling inden for de såkaldte inder- og mellemzoner omkring byerne, men også fordi lovforslaget giver så rige muligheder for mageskifte, altså en størstilet jordfordeling, der anvendt på en hensigtsmæssig måde vil være af stor betydning i årene, der kommer.

Man kan også nævne det forhold, at ejeren af en større ejendom i kraft af de ændringer, der foreslås i loven om landbrugsejendomme, til samdrift erhverver en mindre ejendom, hvis beliggenhed gør den egnet som tillægsjord for bekvemt beliggende ejendomme med mindre arealer. I sådanne tilfælde skal forkøbsret kunne gøres gældende ubetinget.

Jeg anser udvidelsen af forkøbsretten for staten til de frie jorder for at være af stor betydning. Den foreslåede udvidelse vil betyde, at der bliver mulighed for fra statens side at tilvejebringe en effektiv kontrol og dermed en inddragning og en matrikulering af de tusinder hektar fri jord, hvori der spekuleres landet over, og derved vil der kunne slås bom for et, om man må sige, sort kapitel i dansk jordbrugs historie. En inddragning af den frie jord til supplerings af bestående landbrug må vi anse for at være ganske rimelig, og det bør kunne ske igennem jordfordelingsnævnet eller ved en supplerings af husmandsbrugskommissionerne.

Det radikale venstre er af den opfattelse, at det vil være af stor betydning, at den udvidede forkøbsret i stærkere grad anvendes over for landbrug med dårlige bygninger for derigennem at muliggøre en stærkere fremadskridende supplerings af tillægsjord til mindre, tilstødende landbrugsejendomme